

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(767)

91. posiedzenie
Komisji Gospodarki
i Finansów Publicznych
w dniu 14 maja 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych, ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Libańską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisanej w Bejrucie dnia 26 lipca 1999 r.
3. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Republiki Chile w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisanej w Santiago de Chile dnia 10 marca 2000 r.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 28)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Jerzy Markowski oraz zastępca przewodniczącego Genowefa Ferenc)

Przewodniczący Jerzy Markowski:

W pierwszym punkcie porządku obrad dzisiejszego posiedzenia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych mamy rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych, ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Wybierzmy może zawczasu sprawozdawcę, który będzie w imieniu komisji prezentował tę nowelizację trzech ustaw na posiedzeniu plenarnym. Jak rozumiem, pani senator Genowefa Ferenc będzie sprawozdawcą Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych do tej nowelizacji trzech ustaw.

Gościmy na dzisiejszym posiedzeniu komisji przedstawicielei rządu w osobach dyrektora i wicedyrektora Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów oraz podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Witam serdecznie panów.

Prosiłbym uprzejmie tak dla porządku któregoś z panów o kilkuzdaniowe zreferowanie tej krótkiej i bardzo prostej nowelizacji. Który z panów zacznie?

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Grzegorz Nowecki, dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów.

Szanowni Państwo!

Poselski projekt nowelizacji ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych, ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych ma na celu przywrócenie stanu prawnego, jaki obowiązywał przed nowelizacją przepisów dotyczących podatków lokalnych, czyli zwolnienia Polskiego Związku Działkowców oraz działkowiczów z podatku od nieruchomości i z podatku rolnego. W wyniku nowelizacji, jaka miała miejsce w zeszłym roku, polegającej na uporządkowaniu przepisów prawa podatkowego i przeniesieniu przepisów dotyczących zwolnień podatkowych z ustaw niepodatkowych, które zawierają zwolnienia z podatków lokalnych, nastąpiło uporządkowanie przepisów i zgromadzenie ich w jednej ustawie o podatku o opłatach lokalnych, o podatku rolnym i o podatku leśnym.

Te zmiany miały również na celu ujednoczenie zasad opodatkowania nieruchomości. W związku z tymi założeniami oraz przeprowadzonym w zeszłym roku procesem legislacyjnym zostało ograniczone zwolnienie Polskiego Związku Działkowców oraz działkowiczów z podatku od nieruchomości oraz z podatku rolnego. Zachowane zostało zwolnienie gruntów od podatku od nieruchomości, które obecnie obowiązuje. Zostało także zachowane zwolnienie od tego podatku tych ogródków działkowych, które znajdują się na gruntach o gorszych klasach bonitacyjnych, czyli piątej i szóstej. Grunty o wyższych klasach bonitacyjnych na obszarach ogródków działkowych zostały poddane opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Jednocześnie ze zmianą definicji budynków w prawie podatkowym, dokładnie w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, nie każda konstrukcja znajdująca się na gruncie była opodatkowana, ale tylko i wyłącznie obiekty będące budynkiem w rozumieniu prawa budowlanego. Altany w potocznym rozumieniu tego znaczenia, służące przede wszystkim ochronie przed deszczem czy przed wiatrem, zostały wyłączone z tego opodatkowania. W związku z tym zarówno grunty będące w posiadaniu Polskiego Związku Działkowców, jak i altany będące budynkami zostały poddane opodatkowaniu 1 stycznia 2003 r. Poselski projekt nowelizacji, którego Wysoka Izba ma możliwość oceny, dotyczy przywrócenia w pełnym zakresie zwolnienia od tego podatku zarówno Polskiego Związku Działkowców w stosunku do wszystkich gruntów – przypominam, że są zwolnione z tego podatku obecnie grunty poddane opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości – jak i wszystkich budynków znajdujących się na terenie pracowniczych ogrodów działkowych.

W zasadzie nowym rozwiązaniem, które zostało zaproponowane podczas prac w Sejmie, jest przywrócenie tego zwolnienia z płacenia tego podatku z dniem 1 stycznia 2003 r., czyli z mocą wsteczną. Zgodnie z wersją projektu przyjętą przez Komisję Finansów Publicznych Sejmu RP wprowadzenie tych zmian miało nastąpić od 1 stycznia 2004 r. Dlatego, żeby nie powodować zmian w prawie podatkowym w trakcie roku podatkowego oraz żeby uniknąć trudności i problemów, jakie pojawiają się z odliczeniem tego podatku w przypadku decyzji deklaracji już złożonych od 1 stycznia 2003 r. w organach podatkowych gmin. A jeżeli weźmiemy pod uwagę, iż w Polsce jest ponad pięć tysięcy ogrodów działkowych, na których znajduje się prawie milion działek pracowniczych ogrodów działkowych, to znacząca jest liczba decyzji i deklaracji, a także problemów związanych ze zwrotem podatku, z powstałymi nadpłatami, oraz duże koszty, jakie powodują takie zmiany. W związku z tym proponujemy, aby zgodnie ze stanowiskiem Komisji Finansów Publicznych Sejmu RP te zmiany, o ile wejdą w życie, mogły wejść od 1 stycznia 2004 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo. Pragnąłbym jednak zaznaczyć, że w przedłożeniu sejmowym mamy 1 stycznia 2003 r.

(*Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Tak było we wniosku mniejszości, który został przegłosowany.*)

To Sejm tak postanowił?

(Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Tak.)

Proszę bardzo, Pani Mecenasa.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Hanna Kaśnikowska:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne w swojej opinii, którą państwu przedstawiło na piśmie, wskazało, jaki był stan prawny przed wejściem w życie trzech ustaw o podatkach lokalnych nowelizujących finanse publiczne i jakie zmiany niesie ze sobą ta nowelizacja. Jeśli chodzi o główne uwagi legislacyjne, to za moim przedmówcą powtórzę, że najważniejszy problem budzi przepis końcowy, który niesie ze sobą retroakcję w odniesieniu do przepisów podatkowych. W tym przypadku Biuro Legislacyjne nie mogło pozostać obojętne i dlatego stanęło na stanowisku, jakie w tej sprawie wielokrotnie wyrażał Trybunał Konstytucyjny.

Jeśli chodzi o inne problemy związane z tymi podatkami, to dobrze byłoby, żeby Wysoki Senat na podstawie tych zmian ustalił stan prawny, jaki istnieje po wprowadzeniu tej nowelizacji. Co prawda, ustawa zawiera niewiele artykułów, to jednak jest bardzo trudna i skomplikowana, między innymi dlatego, że w moim przekonaniu obecny stan prawny wymaga jeszcze dogłębnego zrozumienia.

Biuro Legislacyjne nie zgłosiło uwag ani do art. 1, ani do art. 2, który dotyczy podatku rolnego i zawiera generalne podmiotowe zwolnienie wszystkich ogrodów działkowych z podatku rolnego. Jednak zgłosiło uwagi do art. 3 tej ustawy, zawierającego zmiany oznaczone lit. a i lit. b, które dotyczą podatku od nieruchomości. Zmiana oznaczona lit. a dotyczy zwolnienia podatkowego o charakterze przedmiotowym, które wyznacza zakres zwolnienia od podatku od nieruchomości w odniesieniu do budynków znajdujących się na terenach ogrodów działkowych. To zwolnienie będzie się odnosiło do budynków – tak jak mówi ten przepis – położonych na terenie pracowniczych ogrodów działkowych i nieprzekraczających norm powierzchni ustalonych w przepisach prawa budowlanego dla altan i obiektów gospodarczych. Drobną uwagę legislacyjną, jaką Biuro Legislacyjne podniosło w swojej opinii, dotyczy tego, że dobrze byłoby, aby doprecyzować to sformułowanie, ponieważ prawo budowlane zawiera kilka definicji obiektów gospodarczych. Są obiekty gospodarcze znajdujące się na terenie pracowniczych ogrodów działkowych, obiekty gospodarcze na gruntach rolnych i obiekty gospodarcze związane z gospodarką leśną. Jeśli nie będzie tego doprecyzowania, które zaproponowało Biuro Legislacyjne w swojej opinii, to po prostu zapis ten będzie wymagał zastosowania jakiegoś innego doprecyzowania, z którego wynikałoby, że chodzi o obiekty gospodarcze tylko odnoszące się do ogrodów działkowych.

Chciałabym jeszcze zwrócić uwagę na inną kwestię, żebyście państwo dobrze to zrozumieli, bo mnie też sprawiło to niejaką trudność. Czego dotyczy art. 3 pkt a, a czego art. 3 pkt b? Jak już powiedziałam, pkt a dotyczy zwolnienia przedmiotowego dla budynków nieprzekraczających określonych norm powierzchni. Mam wrażenie, że Sejmowi chodziło o powierzchnię 25 m² i 35 m² dla budynków gospodarczych. Pkt b zaś dotyczy zwolnienia podmiotowego, to znaczy generalnego, z podatku od nieru-

chomości, ale już nie bezpośrednio działkowców, lecz innego podmiotu. Tym podmiotem jest Polski Związek Działkowców. To jest zwolnienie podmiotowe, które zwalnia Polski Związek Działkowców generalnie z podatku od nieruchomości. To będą – mogę się tego tylko domyślać, bo nie znam stanu własności Polskiego Związku Działkowców – z kolei własnościowe elementy majątkowe Polskiego Związku Działkowców, więc również budynki przekraczające normy określone w pktcie a, czyli wszystkie budynki, jakie posiada Polski Związek Działkowców.

Chciałabym się jeszcze odnieść do ostatniego art. 4, mówiącego o tej właśnie retroakcji. Ta zmiana jest nierozłącznie związana z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zmiany dokonane w tej ustawie nie są na rok bieżący ujęte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, więc zwolnienia od podatków lokalnych są objęte częścią subwencji rekompensującej dochody gmin. W tym wypadku pozostawienie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w niezmienionym kształcie może przynieść taki oto skutek, że w bieżącym roku, jeśli będzie retroakcja, jeśli będą zwolnienia, to te dochody nie będą objęte tą subwencją, ponieważ tamta ustawa wymaga zmiany po wejściu w życie tej ustawy ewentualnie w przyszłym roku.

To tyle, dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję.

Jak widać, mamy sporo dylematów, mimo że na pierwszy rzut oka nowelizacja tych trzech ustaw wydawała się najprostszą z możliwych.

Proszę?

(*Głos z sali: Ta ustawa jest bardzo trudna.*)

Proszę państwa, mamy do rozstrzygnięcia kilka kwestii, na które zwrócili uwagę zarówno przedstawiciele rządu, jak i Biura Legislacyjnego.

Pierwsza wątpliwość jest może najbardziej dotkliwa, ponieważ skutkuje zmniejszeniem wpływów do dochodów gmin. Z tego, co pani mecenas napisała i powiedziała, wymagałoby to przede wszystkim, przywrócenia tych dochodów tymże gminom zgodnie z inną ustawą, aczkolwiek wydaje mi się, że gminy byłyby bardzo już bezduszne, gdyby się o to upominały. Niemniej teoretycznie może tak być z prawnego punktu widzenia. Stąd pozostaje do rozstrzygnięcia kwestia wejścia w życie ustawy. Przypomnę, że przedłożenie sejmowe jest z mocą wsteczną, czyli od dnia 1 stycznia 2003 r. Pani mecenas i rząd proponują 1 stycznia 2004 r. My mamy prawo do własnego poglądu na tę kwestię.

Druga kwestia, która rzeczywiście jakoś trafia mi do przekonania, to wątpliwość o zwolnieniu podmiotowym Polskiego Związku Działkowców. To mi rzeczywiście wzburza pewną filozofię, ponieważ, jak sądzę, istotą nowelizacji... Zresztą odebraliśmy w tej sprawie dziesiątki, a nawet setki interwencji. Każdy z nas otrzymywał różnego rodzaju interwencje podpisane przez wiele osób. Kilkaset nawet osób domagało się zwolnienia od podatków tego, co stanowi niejako obiekty ogródków działkowych, a nie obiekty Polskiego Związku Działkowców. Pani mecenas słusznie zauważyła, że w tym mogą być biurowce i różne inne obiekty objęte prawem własnościowym. Stąd ten dylemat.

Witamy pana ministra Andrzeja Sopoćkę jak zwykle gorąco, a dziś oczekiwaliśmy na niego wręcz z niecierpliwością. Mamy zatem do rozstrzygnięcia kilka dylematów i proponuję je przedyskutować, bo trzeba coś z tym zrobić.

Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?
Pani senator Ferenc, bardzo proszę.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Miałabym pytanie do pana dyrektora Noweckiego, który referował tę nowelizację. Chodzi mi mianowicie o sprawę wejścia w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2003 r. czy 1 stycznia 2004 r.

Podał pan, że jest milion ogrodów działkowych. Założmy, że niech będzie na tym milionie działek dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy nieruchomości. Dostrzegam takie niebezpieczeństwo, że nawet gdyby ci działkowcy byli zobowiązani w bieżącym roku do zapłacenia tego podatku, to jestem przekonana, że połowa z nich tego nie dokona ze względu na niewiedzę. Kto podejmie się olbrzymiej pracy wymierzenia tych małych obiektów, bo często są to obiekty wynoszące 12 m² czy 15 m². Jednocześnie organy upoważnione do ściągania podatków, nawet gdyby ta ustawa weszła w życie od 1 stycznia 2004 r., będą musiały ścigać tych ludzi za niezapłacenie podatku, a często są to osoby w bardzo podeszłym wieku.

Wydaje mi się, że sama praca wykonana z wydaniem decyzji to jest wręcz odciążenie urzędników od tego, czym powinni się zajmować, czyli od bardzo poważnych spraw i ściągania podatków, często nie takich, o jakich mówimy. Jestem przekonana, że odpowiednie organy nie są przygotowane do tego, żeby wydać ten milion decyzji. To jest pierwsza moja wątpliwość.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Przepraszam, Pani Senator. Nie wiem, czy się dobrze rozumiemy. Może spróbowałbym usystematyzować swój sposób myślenia. Obecnie mamy do czynienia z takim oto stanem prawnym: na skutek poprzedniej nowelizacji tychże ustaw wprowadzono podatek od nieruchomości.

(Senator Genowefa Ferenc: Dokładnie, oczywiście.)

Obecny stan prawny jest taki, że teoretycznie trzeba płacić za te nieruchomości.

(Senator Genowefa Ferenc: Tak, tak.)

Tą nowelizacją zwalniamy z podatku od nieruchomości.

(Senator Genowefa Ferenc: Właśnie tak.)

Chciałbym dobrze zrozumieć, na czym polega pani wątpliwość, bo czasem mam problemy – jak pani zapewne zauważyła – żeby zrozumieć to, co pani mówi. Oczywiście to ze względu na olbrzymi dystans intelektualny, jaki jest między mną a panią senator, gdzie tam mi do pani.

(Senator Genowefa Ferenc: Ależ, Panie Przewodniczący.)

Chodzi mi tylko o to, żebyśmy nie mieli żadnych wątpliwości co do tego. Czy administracja, tak jaka jest w tej chwili, jest w stanie to egzekwować, czy nie?

(Senator Genowefa Ferenc: Dokładnie.)

Czy administracja jest w stanie czy nie to egzekwować?

(Senator Genowefa Ferenc: Tak, o to mi chodzi. Czy w ogóle administracja jest przygotowana do wyegzekwowania tego?)

Tak jak jest w tej chwili, bez tej poprawki.

(*Senator Genowefa Ferenc*: Tak, bo to jest podatek wprowadzony od 1 stycznia bieżącego roku.)

Dobrze. Pani Senator, proszę kontynuować.

Senator Genowefa Ferenc:

To była pierwsza moja wątpliwość.

Druga wątpliwość dotyczy tematów, które były już podnoszone. Chciałabym prosić o wyjaśnienie, czy rzeczywiście w tym art. 3 ust. 2 nadanie nowego brzmienia pktowi 12 spowoduje, że będzie to zgodne ze zmianami przyjętymi w nowym prawie budowlanym, czyli to 25 m² dla altan, bo akurat nie miałam czasu spojrzeć do prawa budowlanego.

Pan wspominał również o 35 m² dla budynków gospodarczych. Nie pamiętam, czy tam jest 25 m² i 35 m². Wydaje mi się, że dobrze byłoby, żebyśmy mieli jasność w tej sprawie. Chodzi o to, czy to nowe brzmienie spowoduje, że będzie 25 m² i 35 m². Wątpliwość moja dotyczy również tego zwolnienia podmiotowego, dlaczego akurat mamy Polski Związek Działkowców zwalniać z podatku od wszystkich nieruchomości. Czy nie warto byłoby wprowadzić tutaj jakiejś zmiany? Tylko to jest dość trudne do rozgraniczenia. Można by podkreślić, że to chodzi o obiekty na terenie pracowniczych ogrodów działkowych służące czemuś konkretnemu, jakiejś działalności na rzecz tych działkowiczów. Z mojego rozeznania, jak to wygląda w terenie, wynika, że wiele świetlic na terenie ogrodów działkowych służy do organizowania różnych uroczystości domowych działkowców czy nawet są to obiekty przez nich wynajmowane. Nie wiem, czy działkowcy mają zarejestrowaną działalność gospodarczą oraz na jakiej to zasadzie funkcjonuje. Stąd właśnie ta moja wątpliwość.

Ostatnia wątpliwość. Działkowcy zwracali się z zapytaniem, dlaczego akurat mają płacić podatek rolny. Większość tych gruntów pracowniczych ogrodów działkowych została zakwalifikowana do klas bonitacyjnych: od pierwszej do czwartej, podczas gdy działkowcy przejmowali te tereny – w wielu przypadkach to było kilkadziesiąt lat temu – to były to nieużytki i to dzięki pracy działkowców jest obecnie taka klasyfikacja gruntów.

To są wszystkie moje wątpliwości. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję, Pani Senator.

Niejako pojawiły się już cztery tezy.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jeszcze jakieś wątpliwości?

Proszę bardzo, pani senator Janowska.

Senator Zdzisława Janowska:

Chciałabym zapytać o taką kwestię. Przyglądałam się dyskusji na ten temat na posiedzeniu Sejmu i też nie mam jasności w tej sprawie. Czy osoba, która ma ogródek działkowy, ale nie jest członkiem Polskiego Związku Działkowców, będzie płaciła podatki czy nie? Czy to wyraźnie wynika z ustawy, bo tego dotyczyła dyskusja w Sejmie? Jakiego rzędu, że tak powiem, wpływy tracimy z racji zwolnienia z tych podat-

ków, o czym mówi pkt b, Polskiego Związku Działkowców? Jakiego rzędu są to straty? Ile mamy takich siedlisk, budynków w skali kraju?

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jest w stanie na to pytanie pierwsze przede wszystkim pani senator Janowskiej odpowiedzieć, bo ono jest niezwykle, że tak powiem, strategiczne w tej całej sprawie.

Czy przedstawiciele rządu chcieliby zabrać głos?

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Szanowni Państwo!

Odpowiadając na pytania, jakie zostały postawione, zacznę – tak jak życzy sobie pan przewodniczący – od ostatniego, dotyczącego skutków finansowych tej nowelizacji. Otóż generalnie trzeba podkreślić jedną zasadniczą kwestię. Podatnikiem w stosunku do wszystkich gruntów położonych na terenie pracowniczych ogrodów działkowych nie jest działkowicz, lecz Polski Związek Działkowców. Ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych nadaje prawo użytkowania albo użytkowania wieczystego tylko Polskiemu Związkowi Działkowców. Zwykły działkowicz ma tylko prawo użytkowania, które na niego przenosi później Polski Związek Działkowców, oddając mu w dzierżawę określoną działkę. Podatnikiem w stosunku do gruntów nie jest nigdy zwykły Kowalski, lecz Polski Związek Działkowców albo upoważniony przez niego okręgowy zarząd Polskiego Związku Działkowców.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Przepraszam bardzo, żebyśmy dobrze zrozumieli, bo to jest istotna kwestia. Sądę, że to rozwiewa po części wątpliwość pani profesor. Czy to znaczy, że w Polsce nie ma ogródków, które nie są ogródkami Polskiego Związku Działkowców?

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Są ogródki różnego rodzaju, ale one nie są zrzeszone w Polskim Związku Działkowców. Kiedy mamy do czynienia z takimi ogródkami, które nie są umocowane w przepisach prawa, oczywiście będą opodatkowane na ogólnych zasadach, tak jak każdy inny grunt znajdujący się poza terenami pracowniczych ogrodów działkowych.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Idąc w ślad za myślą pani profesor, zadałbym dwa pytania. Pierwsze pytanie: jaka to mniej więcej jest proporcja? Drugie pytanie: czy ta ustawa, którą w tej chwili

nowelizujemy, nałożyła taki obowiązek podatkowy na te właśnie działki niezrzeszone w Polskim Związku Działkowców?

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Taki stan obowiązywał do 1 stycznia 2002 r. Zwolnienie, które w tej chwili przywraca Sejm, dotyczy dokładnie tego stanu, jaki obowiązywał jeszcze w zeszłym roku. Zwolnienie z podatków lokalnych obejmowało tylko i wyłącznie pracownicze ogrody działkowe, o których jest mowa w ustawie o pracowniczych ogrodach działkowych. Wszystkie inne tereny, czy to są tereny rekreacyjne, czy wykorzystywane pod ogrody działkowe, nie miały takiego statusu. W związku tym były one opodatkowane w zależności od ich sposobu wykorzystywania i rodzaju gruntów, czy to był grunt rolny, leśny czy też teren zurbanizowany. W zależności od tego był i jest w tej chwili płacony podatek. Zmiana, którą parlament uchwalił w zeszłym roku, doprowadziła do tego, że przyjęto jednolite zasady dla wszystkich terenów rolnych, leśnych oraz zurbanizowanych, z wyjątkiem podatku od nieruchomości dla pracowniczych ogrodów działkowych. To jest jedyny wyjątek, który zachowano, jeśli chodzi o uprzywilejowanie działek położonych na obszarze, którym administruje Polski Związek Działkowców.

Jednocześnie jednolite zasady dotyczące opodatkowania gruntów rolnych zostały przyjęte dla wszystkich gruntów. W tym zakresie nie było żadnego wyjątku. Ogólna zasada brzmi, iż w ogóle z podatku rolnego są zwolnione grunty o gorszych klasach bonitacyjnych, piątej i szóstej, od wszystkich zaś lepszych gruntów jest płacony podatek rolny. Obecnie ta zasada również zostanie złamana, gdyż wyłącza się wszystkie grunty Polskiego Związku Działkowców i wszystkie budynki znajdujące się na terenie pracowniczych ogrodów działkowych należących do Polskiego Związku Działkowców, a także budynki będące własnością działkowców. W tym ostatnim przypadku jest zastrzeżenie, iż opodatkowaniu podlegają tylko altany, które nie przekraczają norm prawa budowlanego. Zgodnie z art. 29 przepisów prawa budowlanego na ogródkach działkowych mogą być posadowione tylko takie altany, które nie wymagają pozwolenia na budowę i które nie przekraczają 25 m² w miastach oraz 35 m² na terenach wiejskich. Każdy inny budynek o większej powierzchni będzie podlegał opodatkowaniu. Taki stan prawny wynika z nowelizacji przyjętej przez Sejm.

Jakie skutki powoduje nowelizacja? Otóż jest to projekt poselski, wnioskodawcy nie przedstawili szczegółowych skutków wprowadzenia zmian. Z szacunków, które dokonało Ministerstwo Finansów na podstawie informacji przekazanych z poszczególnych reprezentacyjnych powiatów dla ogródków działkowych, wynika, iż struktura gruntów na obszarze ogródków działkowych wygląda następująco: w granicach 90% są to grunty rolne, pozostałe są to przede wszystkim grunty zurbanizowane. Jeśli chodzi o grunty rolne, 1/3 tych gruntów to są grunty gorszych klas bonitacyjnych, czyli piątej i szóstej, które w tej chwili nie podlegają opodatkowaniu. Czyli w zasadzie pozostała część jest usytuowana na gruntach o lepszych klasach bonitacyjnych i te podlegałyby opodatkowaniu.

Obecna definicja gospodarstwa rolnego, która tylko i wyłącznie opiera się na definicji obszaru, a nie sposobu wykorzystywania, zagospodarowania gruntów, stanowi, że niższa stawka podatku rolnego dotyczy obszaru gruntów o areale przekraczają-

cym 1 ha, a każdy ogród działkowy przekracza obszar o takiej powierzchni. W związku z tym podatek z tego tytułu dla przeciętnej działki, która wynosi 230 m² czy 325 m², wynosi rocznie w granicach 3 zł od tej przeciętnej działki. Takie obciążenie poniosłby każdy działkowicz rocznie z tytułu obciążenia podatkiem rolnym. Można powiedzieć, że mniej więcej te skutki zostały określone. W skali kraju jest to w granicach 2 milionów 300 tysięcy zł, opierając się na tych danych dla poszczególnych reprezentacyjnych powiatów.

Jeżeli chodzi o skutki opodatkowania budynków, to nie mamy informacji w tej sprawie, mimo zwrócenia się o takie dane do Polskiego Związku Działkowców. Informacja, którą nam przekazano, mówi, że Polski Związek Działkowców nie jest w stanie określić, ile znajduje się budynków na terenie ogródków działkowych. Mogę tylko powiedzieć, że w przypadku takiej typowej altany obciążenie z tego tytułu wynosiłoby w granicach 150 zł rocznie. Trzeba jednak zauważyć, że ze względu na sposób zabudowy tych domków i przepisów prawa podatkowego, które zakwalifikują do powierzchni opodatkowanej w 100% tylko takie pomieszczenia, których wysokość przekracza 2 m 20 cm, a większość tych domków jest jednak dużo niższa. Wtedy zaklasyfikujemy tę powierzchnię w 50%, obciążenie więc wynosiłoby w granicach średnio 75 zł. Czyli można powiedzieć, że średnio obciążenie z tytułu takiego domku w pracowniczych ogrodach działkowych wynosi w granicach 100 zł rocznie. Oczywiście dotyczy to typowych altan. Nie mamy informacji, ile budynków znajduje się na terenie ogródków działkowych będących własnością Polskiego Związku Działkowców. Chodzi oczywiście o świetlice, o różnego rodzaju budynki gospodarcze, usytuowane na obszarze pracowniczych ogrodów działkowych.

Myślę, że to chyba wszystko. Jeżeli miałbym coś jeszcze uszczegółwić, to bardzo proszę o konkretne pytania.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję.

Nie powiedział pan na temat tych proporcji pomiędzy działkami Polskiego Związku Działkowców a pozostałymi. Nie dysponujecie państwo taką informacją?

(Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Niestety, nie mamy takiej informacji. Mamy tylko informację, ile generalnie zajmują one hektarów.)

Proszę powiedzieć, ile jest w ogóle jest takich ogródków.

(Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Już, chwileczkę.)

Tak dla zaspokojenia ciekawości...

(Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Tak, tak, oczywiście.)

Proszę państwa, sprawa polega na tym, że jak sądzę, każde dodatkowe obciążenie podatkowe nałożone przez ustawę na Polski Związek Działkowców zostanie przeniesione natychmiast na użytkowników tych działek. To są w znakomitej większości osoby bardzo ubogie, to są emeryci, renciści, starzy ludzie. We własnych regionach wyborczych widzimy, kto ma działki. To są biedni ludzie i 100 zł podatku za sam budynek, do tego jeszcze te wszystkie pozostałe kwoty, to jednak jest dla nich spore obciążenie.

(Głos z sali: To jest straszne.)

Dlatego obiema rękami się podpisuję pod nowelizacją i uchyleniem tych wszystkich obciążeń podatkowych. Tylko zastanówmy się jeszcze, jak to zrobić, ażeby przy okazji nie uchylić obciążeń podatkowych od tych, którzy zupełnie swobodnie mogą je płacić. A poza tym, żeby nie selekcjonować działkowiczów, jednym się uchyli, a drugim nie. Żebyśmy nie popełnili takiego błędu.

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Zgodnie z informacją, jaką posiadamy, powierzchnia ogółem pracowniczych ogrodów działkowych to jest prawie 44 tysiące ha...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, to są w ogóle grunty wchodzące w skład pracowniczych ogrodów działkowych.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Jeśli mam być szczery, to po tej informacji wiem dokładnie tyle, ile wiedziałem przed tą informacją. Nadal nie wiem, ile jest ogródków działkowych.

(Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Panie Przewodniczący, trudno to określić.)

Dobrze, nie będziemy już tego roztrząsać.

Pani senator Ferenc ma jeszcze pytanie i później pana ministra poprosimy o zabranie głosu, ponieważ deklaruje on taką chęć.

Pani Senator, proszę bardzo.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Mam jeszcze jedno pytanie. Kto byłby odpowiedzialny za odprowadzenie podatku od nieruchomości: czy ogrody działkowe, czy działkowicz?

(Przewodniczący Jerzy Markowski: No właśnie, Panie Dyrektorze.)

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Rozumiem, że chodzi pani senator o podatek od nieruchomości. Przypominam, że podatek od nieruchomości byłby płacony wyłącznie od budynków, gdyż obecnie z tego podatku są zwolnione wszelkie grunty. W tym przypadku mamy do czynienia wyłącznie z opodatkowaniem budynków. Jeżeli budynek jest własnością Polskiego Związku Działkowców, to podatnikiem jest Polski Związek Działkowców albo jego okręgowy zarząd, a jeżeli budynek jest własnością działkowicza, to oczywiście podatnikiem będzie działkowicz.

(Senator Genowefa Ferenc: Czy można, Panie Przewodniczący?)

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Bardzo proszę.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Dyrektorze, dla mnie to, co w tej chwili pan powiedział, bardzo komplikuje sprawę. Jeśli dobrze zrozumiałam, podatkiem od gruntu jest obciążony Polski Związek Działkowców albo jego okręgowy zarząd, a podatkiem od domku, od tej altany, jest obciążony działkowicz. Zatem jeszcze raz zwiększa się liczba wydawanych decyzji.

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Nowecki:**

Decyzja jest wydawana tylko w przypadku osób fizycznych. Jeżeli mamy do czynienia z osobą prawną, jaką jest Polski Związek Działkowców, to on dokonuje zapłaty podatku poprzez złożenie deklaracji. W tym przypadku nie ma wydawanej decyzji. Decyzja jest wydawana tylko w przypadku budynków będących własnością działkowców. Ten stan podatkowy wynika ze stanu prawnego uregulowanego, jeżeli chodzi o stan własności gruntów i budynków znajdujących się na terenie pracowniczych ogrodów działkowych, ustawą o pracowniczych ogrodach działkowych. Tam jest określony jednoznacznie stan władany i stan własności gruntów i obiektów wybudowanych na tych gruntach.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Pan senator Mańkut prosił o głos.
Bardzo proszę.

Senator Władysław Mańkut:

Mam wątpliwość innego rodzaju. Otóż bezwzględnie jestem za tym, żeby dokonać tej nowelizacji, a to dlatego, że – tak jak pan przewodniczący był uprzejmy już zaznaczyć – to dotyczy często bardzo biednych obywateli naszego państwa. Wprowadzając, nazwijmy to umownie, podatek od budynku i budowli na podstawie prawa budowlanego, sankcjonujemy określony stan pozaprawny, który nastąpił wcześniej. Te budynki były budowane bez zezwolenia, bez pozwolenia na budowę, czyli na dobrą sprawę jest to jakaś sarta desek, gruzu. Lepszą chyba konstrukcją byłoby określenie mówiące o nakładach poniesionych na tym gruncie, które nie wiadomo, co stanowią, bo nie ma podstawy prawnej, żeby je usankcjonować. Jeżeli tak, to wyłączenie tych budynków z opodatkowania byłoby najlepszym rozwiązaniem.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo.
Widzicie państwo, jak taką prostą nowelizacją można wiele rzeczy i naprawić, i zepsuć.
Pan minister prosił o głos. Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:

Niestety, sam będę miał jedno pytanie. Ale jeszcze zanim je zadam, chciałbym na jedną kwestię zwrócić uwagę. Sądzę, że tak zwane drugie domy, jak to się określa w terminologii Unii Europejskiej, to odrębna sprawa. Chodzi mi o te działki różnej wielkości, w które obrastają wielkie miasta i ich okolice. Znam taką działkę, gdzie postawiony jest domek z basenem i jeszcze tam jest bunkier przeciwoatomowy. Myślę, że takie działki wymagają odrębnego podejścia.

Wracając do pracowniczych ogródków działkowych, których założycielem w RFN był bodajże Alfred Schweiber, to one mają specjalny status i nawet w Niemczech widać takie ogródki z takimi samymi budynkami jak u nas. Oczywiście one powinny korzystać z takich przywilejów podatkowych, jakie są właściwe dla tej grupy użytkowników. Prawdę powiedziawszy, skłaniałbym się do zastosowania – niestety, tu jest prawny problem – tej zasady działania prawa wstecz, co być może jest możliwe do zaabsorbowania przez nasz system prawny, żeby nie musiało być wydawanych setek tysięcy decyzji za 100 zł. Podzielałbym tę opinię, że 100 zł to są duże pieniądze, przecież nikt nie rozkłada tego na miesiące, tylko musi tę sumę zapłacić bez rozłożenia jej na raty. Ten podatek od nieruchomości – zwracam się do Biura Legislacyjnego – jest przecież źródłem dochodów gmin. W tej sytuacji jeżeli taką ustawą kasujemy te dochody gminy, to z tego wynikałoby czy może wynikać zobowiązanie budżetowe...

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Biuro Legislacyjne o tym pisze w swojej opinii i już o tym mówiliśmy. Tak to trzeba rozumieć. Przy czym zakładamy, Panie Ministrze, że te gminy nie będą się o to upominały. Może przynajmniej na tyle wykażą wyobraźnię, w końcu dotyczy to mieszkańców tej gminy. Sołtys czy jakiś tam inny burmistrz chyba wie, kogo dotyczy ten przywilej.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:

To jest oczywiście kwestia tego, jak kalkulujemy postępowanie sołtysów, ale raczej Ministerstwo Finansów nie liczy na to, że się o to nie upomną.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję, Panie Ministrze.
Pani senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Nasuwać mi się jeszcze kolejne pytania. Panie Ministrze, czy ministerstwo, wprowadzając te zmiany do ustawy w ubiegłym roku, szacowało dochody gmin z tego tytułu, bo to jest również istotne? Jakie były szacunki gmin i o jakich kwotach właściwie mówimy? Czy były takie szacunki?

(Przewodniczący Jerzy Markowski: Pan powiedział, że to byłoby jakieś 2 miliony zł.)

Milion działek razy dziewięćset tysięcy to są już jakieś pieniądze.

(Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru w Ministerstwie Finansów Grzegorz Nowecki: Czy można, Panie Przewodniczący?)

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu Podatków Lokalnych i Katastru
w Ministerstwie Finansów**

Grzegorz Nowecki:

Szanowni Państwo, nowelizując w zeszłym roku przepisy ustawy, dokonano ujednoczenia zasad opodatkowania nieruchomości, uporządkowania przepisów dotyczących zwolnień podatkowych. Skutkiem tego jest właśnie nowelizacja ustawy, którą w tej chwili Wysoka Izba rozpatruje. Przy założeniu, że grunty pracowniczych ogródów działkowych są przede wszystkim gruntami ulokowanymi na gruntach rolnych, a przeciętne obciążenie dla działkowca wynosi w granicach 3 zł rocznie, to skutki te są w zasadzie marginalne. Przy założeniu, że porządkujemy system opodatkowania nieruchomości w ten sposób, że wprowadzamy definicję budynku jako obiektu podlegającego opodatkowaniu, a nie każdej budowli, jak to dotychczas miało miejsce, czyli wyłączamy altany z tego opodatkowania. Wszystko, co jest budowlą, a altana jest budowlą, nie podlega opodatkowaniu. W związku z tym też nie powinno być skutków z tego tytułu. Trudno było mieć rozeznanie, że na ogródkach działkowych zamiast altan znajdują się faktycznie budynki i pod pojęciem „altany” rozumie się w dużej mierze budynek, a nie altanę. Altany są zwolnione z opodatkowania. W związku z tym nie przewidywano znaczących skutków z tego tytułu w skali kraju. Tak naprawdę dla większości działkowców, którzy mają altany, ta zmiana nie powoduje skutków podatkowych. Ona powoduje takie skutki tylko dla tych podmiotów, które mają faktycznie na ogródkach działkowych wybudowane budynki. Dziękuję.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Andrzej Sopoćko: Czy mogę, Panie Przewodniczący?)

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:**

Może policzmy, jaka to będzie suma. A więc 3 zł od działki razy milion działek to daje 3 miliony zł i to stanowi podatek gruntowy. Nie wiadomo, ile jest budynków, ale jeżeli to będzie jakieś pięćset tysięcy budynków, to pięćset tysięcy razy 100 zł to jest 50 milionów zł. Skutki podatkowe w tej sytuacji wynoszą 53 miliony zł. I teraz oczywiście możemy powiedzieć, że to jest 53 miliony zł, których przedtem budżet nie otrzymywał. Okej, tylko że teraz, jeżeli gminy wystąpią, a mają do tego prawo, o zwrot

53 milionów zł, to jest już znaczące obciążenie dla budżetu, jeżeli zastosowalibyśmy taką metodę. Przyznam się, że to jest strasznie nieprzyjemny problem, bo 100 zł to bardzo duża suma, ale 53 miliony zł dla budżetu to duże obciążenie.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Panie Ministrze, jeszcze zanim pan minister był uprzejmy przyjść, mieliśmy taki dylemat w ogóle zdolności administracji do zrealizowania tego poprzedniego zapisu. Prawie wszyscy doszliśmy do wniosku, że administracja czy gminy nie są w stanie określić, od których obiektów właściwie należy pobierać te należności podatkowe. Nie bardzo wiedzą, co tracą, skoro nie wiedzą, od czego mają ściągać. Może upraszczam sposób myślenia.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:**

Panie Senatorze, jeśli chodzi o ściągnięcie należności od pojedynczych podatników, to wiem, że gminy będą miały problemy. Jeśli chodzi o ściągnięcie tego z budżetu, to gminy na ogół nie mają z tym problemów.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Nie mają, wiem. Tak to jest. Tak jak policjant i użytkownik drogi.
Proszę bardzo.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Ministrze, chciałabym jeszcze prosić o rozwianie jednej wątpliwości. Gdybyśmy zastosowali troszkę inne rozwiązanie niż ta propozycja sejmowa, a mianowicie zapisalibyśmy w art. 4, że od 1 stycznia 2003 r. wchodziłaby w życie cała ta zmiana z wyjątkiem art. 3 pkt b, czyli oprócz tego zwolnienia podmiotowego Polskiego Związku Działkowców. Nad tym w ogóle trzeba byłoby się jeszcze zastanowić, jak to rozwiązać. Pani z Biura Legislacyjnego pokazywała, że to rozwiązanie jest szersze od tego, które było na bazie poprzednich przepisów. I to jest już troszkę niebezpieczne, bo wprowadzamy rozszerzenie dotychczasowych rozwiązań.

Nie obawiałabym się tych roszczeń gmin w stosunku do budżetu, ponieważ gminy chyba jeszcze nie do końca zrobiły rozeznanie, ile przysługiwałoby im pieniędzy z tego tytułu. Jestem przekonana, że jeżeli mamy milion działkowców, to nie będzie to pięćset tysięcy działkowców, którzy płaciliby podatek, bo te altany bardzo często są altanami bardzo małymi. Obyśmy nie doprowadzili do tego, że zaczną stawiać wagony. Zresztą wagony są również na działkach ustawione i nie są to budowle w rozumieniu prawa budowlanego, więc trochę wracamy do wozu Drzymały. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

A może przemyślimy jeszcze jedną konstrukcję. W końcu tą ustawą nowelizujemy trzy ustawy: o ogródkach, o podatku rolnym oraz o podatkach i opłatach lokalnych.

A co stałoby się, gdybyśmy po to, żeby zastosować art. 4, który mówi, że ustawa wchodzi w życie od 1 stycznia 2003 r., znowelizowali również ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zapisując tam, że utracone z tytułu tej zmiany wpływy nie mogą obciążać budżetu państwa? Wiem, że to jest już może *qui pro qvo*, ale szukam sposobu na załatwienie tej sprawy.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Andrzej Sopoćko: Rozumiem, ale...)

Wiem, że pan minister się rozplącze z powodu tych 50 milionów zł, ale wiem, że....

(Głos z sali: Nie 50 milionów zł.)

...ta babcia również się rozplącze z powodu tych 100 zł.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:**

To jest właśnie ten problem. Takie rozwiązanie już było testowane parę lat temu i Trybunał Konstytucyjny je zakwestionował. Tak więc, niestety, nie możemy...

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Biorąc to pod uwagę, należy sądzić, że również ten zapis jak gdyby działania prawa wstecz mógłby być zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny. Świadomie zmierzamy do sytuacji, że Trybunał Konstytucyjny zakwestionuje zapis w brzmieniu sejmowym: „Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2003 r.”.

(Senator Genowefa Ferenc: Panie Przewodniczący, czy można?)

Tak proszę, wszystko można.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Ministrze, a jakie jest pana stanowisko w stosunku do tej mojej propozycji, żeby ten drugi punkt wchodził w życie od 1 stycznia 2004 r.? Czy on mógłby w takim kształcie wchodzić w życie, czy trzeba byłoby go jednak zmienić, żeby nie było pewnych niebezpieczeństw?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Andrzej Sopoćko: Chodzi o ten drugi punkt w...)

Chodzi o pkt b w art. 3.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:**

Budżet byłby w stanie to, że tak powiem, przełknąć...

(Przewodniczący Jerzy Markowski: Mój Boże kochany!)

...chociaż z wielką trudnością, bo płaci to Polski Związek Działkowców. Jeżeli chodzi o te budynki, to, prawdę mówiąc, mam dylemat polegający na takim rozdrojeniu osobowości kasjera i serca. Jak mówię, chodzi w tym przypadku o rozszyczenia gmin.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Panie Ministrze, tak szczerze powiedziawszy, to w ogóle cisną mi się na usta słowa, których się nie używa w parlamencie. Uważam, że popełniliśmy potworny błąd polityczny, obciążając ogródki działkowe tymi podatkami i to jeszcze dla 54 milionów zł. To w ogóle jest jakaś obłądna, bezduszna kalkulacja polityczna, że dla 54 milionów zł warto pozbawić milion ludzi jak gdyby swoich skromnych dochodów. To po prostu jakaś szaleńcza kalkulacja polityczna! Ona dowodzi tego, że ktoś, kto redaguje te akty prawne, po prostu albo jest bez głowy, albo bez serca. Nie da się żyć ani bez jednego, ani bez drugiego.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Andrzej Sopoćko: Sądzę, że po prostu nastąpiła pomyłka.)

W tym jest jakaś porażająca optyka.

Proszę bardzo, pani senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

Podczas wprowadzanych wówczas zmian do tych ustaw była dyskusja na temat działkowców. Jeżeli dobrze pamiętam, to wtedy nam mówiono, że sprawy działkowców pozostają po prostu bez zmian. I nagle po wejściu w życie przepisów dopiero okazało się, że nie było to do końca tak, jak wówczas było to przedstawiane. Na pewno podczas przyjmowanych zmian w ubiegłym roku była dyskusja na ten temat. Stąd uważam, że dzisiaj powinniśmy to przyjąć, jeżeli pan minister uważa, że akurat ta zmiana wprowadzana w art. 3 pkt b nie ma znaczenia, to wycofuję tę moją propozycję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Wobec tego może jeszcze zadam pytanie pani mecenas, zupełnie nieświadom takich sytuacji. Proszę mi powiedzieć, kiedy Trybunał Konstytucyjny to rozpatruje. Wtedy, kiedy ktoś wniesie skargę do Trybunału Konstytucyjnego?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska: Tak.)

Trzeba więc liczyć na to...

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska: Że nikt jej nie wniesie.)

...że ani prezydent nie skieruje zapytania do Trybunału Konstytucyjnego, ani gminy nie zaskarżą tej ustawy, ani tym bardziej budżet państwa się nie będzie upominał, ani działkowcy, bo postąpiliby nielogicznie.

(Głos z sali: Można mieć taką nadzieję.)

Brniemy w coś, co jest makabryczne. Czyli skłaniamy się ku temu, że najlepiej zostawić tę nowelizację w takim kształcie, w jakim została przedstawiona.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Andrzej Sopoćko:**

Niestety, tak się złożyło, że to nie jest moja specjalizacja...

(Przewodniczący Jerzy Markowski: Powiem, że moja też nie. Co prawda na Śląsku są same ogródki, ale...)

...ale zdaję sobie sprawę z powagi sprawy. Dlatego, że nagle milion osób odbierze to po prostu jako krzywdę wyrządzoną im zupełnie nieoczekiwanie przez rząd...

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Panie Ministrze, to już rozstrzygnęliśmy. Ustosunkujmy się teraz może tylko do tego pomysłu pani mecenas. Proszę państwa, na stronie 3 tej opinii prawnej jest propozycja, żeby w art. 3 pkt a po wyrazach „obiektów gospodarczych” dodać wyrazy „na działkach w pracowniczych ogrodach działkowych”. To doprecyzowałoby ten zapis, że nie byłyby przypisywane do tego przywileju jak gdyby obiekty gospodarcze niezajdujące się na działkach, a będące w użytkowaniu Polskiego Związku Działkowców. Czy dobrze to rozumiem?

(*Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska: Nie.*)

Źle zrozumiałem? Matko Boska!

Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Hanna Kaśnikowska:**

Ta poprawka miała na celu doprecyzowanie w tym sensie, żeby zakres tego zwolnienia odnieść tylko do pktu 6 w art. 29 prawa budowlanego. Dlatego że o obiektach gospodarczych jest mowa jeszcze w innych miejscach prawa budowlanego. Chodzi tylko o obiekty gospodarcze na działkach w pracowniczych ogrodach działkowych, które mają określoną powierzchnię zabudowy. Mnie o to chodziło. Może idę za daleko, ale myślę, że jeżeli grunt leśny jest objęty działką, bo są podobno takowe, to wtedy jest coś takiego jak obiekt gospodarczy związany z gospodarką leśną. I czy wtedy na przykład osoba, która ma w ogródku działkowym...

(*Przewodniczący Jerzy Markowski: To już chyba za daleko idziemy. Pani Mecnas, to już kwalifikujemy w tych ogródkach działkowych...*)

Wtedy nie ma tej powierzchni określonej dla gospodarki leśnej.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Jeszcze pani senator Ferenc i zamykamy tę dyskusję.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Po tych wszystkich wyjaśnieniach stawiam wniosek o przyjęcie tej ustawy w takiej formie, w jakiej ona przyszła z Sejmu. Im szybciej zostanie to podpisane przez prezydenta, tym lepiej dla samorządów, dla budżetu, gdyż będzie mniej wątpliwości, że jeszcze więcej tego czasu upłynie. Dlatego stawiam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Z tego wynika, że poruszyliśmy sumienia, a i tak rozum zadecydował. Kto z państwa ma inny wniosek? Nie ma żadnych zgłoszeń.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy bez poprawek? (5)
Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą tej ustawy będzie pani senator Ferenc.
Dziękuję, Panie Ministrze. Dziękuję państwu.

Przechodzimy do rozpatrzenia pozostałych dwóch punktów porządku obrad. Teraz zajmiemy się rozpatrzeniem ustawy o ratyfikacji Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Libańską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisanej w Bejrucie w dniu 26 lipca 1999 r., oraz rozpatrzeniem ustawy o ratyfikacji Konwencji między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Republiki Chile w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisanej w Santiago de Chile dnia 10 marca 2000 r.

Proponuję odbyć wspólną debatę nad tymi dwoma projektami ustaw.

Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Może ustalmy zawczasu, kto z państwa senatorów będzie sprawozdawcą.

Sprawozdawcą będzie pan senator Bobrowski.

Obu ustaw czy jednej ustawy?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan senator Bobrowski będzie sprawozdawcą obu tych ustaw.

Zanim poproszę pana ministra o zabranie głosu, chciałbym przekazać prowadzenie obrad pani senator Ferenc, ponieważ udaję się z premierem na Śląsk, ale nie w sprawach ogródków działkowych. Dziękuję.

(Przewodnictwo obrad obejmuje zastępca przewodniczącego Genowefa Ferenc)

Zastępca Przewodniczącego Genowefa Ferenc:

Ale może pan przewodniczący działkowcom Śląska powiedzieć, że...

(Senator Jerzy Markowski: Nie, już nie. Lepiej już nic im nie mówmy, znowu coś zawalimy.)

Proszę bardzo.

Wicedyrektor Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Piotr Kaszuba:

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Libańską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku została podpisana w Bejrucie 26 lipca 1999 r. Konwencja ta jest pierwszą tego typu umową zawieraną przez nasz kraj z Republiką Libańską. Konwencja zapewni stabilne podstawy rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej, w szczególności poprzez dokonywanie bezpośrednich inwestycji kapitałowych przy jednoczesnym zrównoważeniu interesów podatkowych zainteresowanych państw. Stworzy ona sytuację prawną, gdzie dochód osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium jednego państwa i osiągnany w drugim państwie będzie co do zasady opodatkowany tylko w jednym państwie, a nie w obydwóch, jak to miało miejsce w sytuacji bezumownej.

Konwencja określa między innymi zakres podmiotowy i przedmiotowy jej zastosowania, zasady opodatkowania dochodów, zwłaszcza z majątku nieruchomego, przedsiębiorstw, dywidend, odsetek z pracy najemnej oraz emerytur i rent, a także zasady opodatkowania majątku, klauzulę równego traktowania, zgodnie z którą obywatele jednego państwa nie będą poddani w drugim państwie opodatkowaniu, które jest inne lub bardziej uciążliwe niż opodatkowanie, któremu podlegaliby w tych samych okolicznościach obywatele tego drugiego państwa. Konwencja zawiera również warunki wymiany informacji między organami podatkowymi obu państw. Podlega ona ratyfikacji na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż określa stawki i zasady opodatkowania dochodu i majątku, co zgodnie z art. 217 konstytucji stanowi dziedzinę wymagającą regulacji ustawowej. Ratyfikacja konwencji nie pociągnie za sobą zobowiązań finansowych budżetu państwa, a także nie spowoduje konieczności dokonania zmian w obowiązującym ustawodawstwie.

Jeśli chodzi o konwencję z Chile, czy możemy ją rozpatrywać wspólnie?

(Zastępca Przewodniczącego Genowefa Ferenc: Tak, bardzo proszę.)

Konwencja z Chile jest analogiczna do konwencji z Libanem. Zawarta została w 2000 r. Jest to druga konwencja zawarta z państwem południowoamerykańskim. Dotychczas zawarliśmy taką konwencję z Meksykiem. Generalnie Polska zawarła już osiemdziesiąt osiem konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania. Te konwencje są uzupełnieniem już całego katalogu tych konwencji zawartych z innymi państwami świata.

Konwencja z Chile zawiera zbliżone postanowienia do konwencji z Libanem. Różnicą jest dodatkowy protokół w konwencji z Chile podpisany razem z konwencją i precyzujący niektóre jej postanowienia oraz określenie innych kwot procentowych na przykład dla dywidend i odsetek. Podobnie jak w przypadku omawianej konwencji z Libanem, konwencja z Chile podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego, bardzo proszę.

**Główny specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Roman Kapeliński:**

Dziękuję bardzo.

Nie mam zastrzeżeń ani do jednej, ani do drugiej ustawy.

Zastępca Przewodniczącego Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś wątpliwości, pytania? Czy pan minister chciałby coś dodać, czy nie? Nie ma zgłoszeń.

W związku z tym, że nie ma żadnych pytań ani wątpliwości stawiam wniosek o przyjęcie może najpierw ustawy zawartej w druku nr 396, czyli dotyczącej ratyfikacji konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Libańską.

Kto jest za przyjęciem tej ustawy?

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Teraz przechodzimy do głosowania nad drugą ustawą zawartą w druku nr 402, dotyczącą ratyfikacji konwencji między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Republiki Chile.

Kto jest za przyjęciem tej ustawy?

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Sprawozdawcą jednej i drugiej ustawy będzie pan senator Bobrowski. Zaproponujemy Senatowi debatę łączną nad tymi dwoma ustawami.

Czy są jeszcze jakieś inne sprawy? Nie ma.

Dziękuję bardzo. Posiedzenie komisji uważam za zamknięte.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 28)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Jolanta Sierakowska-Pelczarska

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851